

Kolejny nowy program transplantacyjny

Przeszczepy wysp trzustkowych w UCK

Pierwszemu przeszczepowi wysp trzustkowych w szpitalu klinicznym Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego poświęcona była konferencja prasowa, która odbyła się 8 listopada br. w Centrum Medycyny Inwazyjnej. W spotkaniu udział wzięli: prorektor ds. klinicznych GUMed **prof. Edyta Szurowska**, dyrektor naczelny Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego (UCK) **Jakub Kraszewski**, dyrektor ds. leczenia UCK **dr hab. Tomasz Stefaniak**, ordynator Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych **prof. Alicja Dębska-Ślizień**, ordynator Kliniki Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej **prof. Zbigniew Śleodziński** i pełnomocnik firmy Cell-T **Iwona Żygowska**.

Przeszczep wysp trzustkowych przeprowadzono 27 października 2018 r. u 41-letniego mężczyzny z Wejherowa, który w 2010 r. przeszedł transplantację nerki i trzustki, jednak ta ostatnia po dwóch latach przestała pełnić swoją funkcję. Dziesięć dni po transplantacji, chory coraz wyraźniej odczuwa spadki glikemii i znacznie zmniejszyło się zapotrzebowanie na insulinę. Pacjent czuje się dobrze, ale na efekt końcowy należy poczekać jeszcze kilka tygodni.

– Przepięcie wysp trzustkowych w UCK było możliwe dzięki współpracy z prof. Piotrem Witkowskim, który jest absolwentem naszej Uczelni. W 2010 r. Profesor rozpoczął program przeszczepiania wysp trzustkowych w Uniwersytecie w Chicago, zapraszając do współpracy także Uniwer-

syteckie Centrum Kliniczne Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego – mówiła prof. Edyta Szurowska, prorektor ds. klinicznych GUMed. – W imieniu rektora prof. Marcina Gruchały chciałam podziękować wszystkim osobom zaangażowanym w ten proces, dyrekcji naszego szpitala klinicznego za to, że się podjęła tego bardzo trudnego zadania oraz Iwonie Żygowskiej z firmy Cell-T, że możliwa była izolacja wysp trzustkowych w ich laboratorium.

Jak podkreślił Jakub Kraszewski, dyrektor naczelny Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego w Gdańsku, ten rok jest wyjątkowy dla szpitala, ponieważ udało się uruchomić trzy nowe programy transplantacyjne.

– Oprócz przeszczepów płuc i wątroby, których dotychczas wykonano po cztery, w UCK rozpoczęto przeszczepy wysp trzustkowych, na które czekaliśmy od wiosny, pokonując różne przeszkody formalne i techniczne – tłumaczył dyrektor Kraszewski. – Przybliżyła nas to do idei transplantologii wielonarządowej. Co istotne, w tym roku w naszym ośrodku, drugi raz w Polsce, wykonano równoczesowy przeszczep serca i nerki.

Dyrektor Kraszewski zaznaczył, że Uniwersyteckie Centrum Kliniczne to miejsce absolutnie niezwykle. Ośrodek posiada 10 akredytacji w zakresie transplantacji w różnych dziedzinach i w tym roku wykona blisko 300 przeszczepów.

Wyspy trzustkowe to organ, który w trzustce odpowiada za produkcję insuliny. Przeszczep wysp trzustkowych jest znacznie mniej inwazyjny niż transplantacja całej trzustki. Korzyści z takiego zabiegu mogą odnieść chorzy cierpiący na źle regulowaną cukrzycę typu 1, doświadczający zagrażających życiu nieuświadomionych incydentów hipoglikemii.

Ze zbiorów prof. P. Witkowskiego

Po przeszczepieniu wysp trzustkowych konieczne jest leczenie immunosupresyjne, dlatego chorzy po transplantacji nerki z powodu nefropatii cukrzycowej są grupą predysponowaną do takiej procedury.

Zabieg przeszczepienia wysp przeprowadza radiolog interwencyjny, który wkłewa się do żyły wrotnej pacjenta i wstrzykuje tam wyizolowane wcześniej z trzustki od zmarłego dawcy wyspy trzustkowe. Wyspy zakotwiczą się w wątrobie i zaczynają produkcję insuliny. W efekcie istnieje duża szansa na zmniejszenie zapotrzebowania na insulinę i – co najważniejsze – ustąpienie incydentów nieświadomych spadków poziomu glikemii. Niekiedy dochodzi do całkowitego uwolnienia się od konieczności podawania insuliny. U części chorych wykonuje się 2 i 3 przeszczepienia wysp trzustkowych, aby uzyskać całkowitą niezależność od insuliny.

Każdy przeszczep to praca zespołowa, tak jest również w tym przypadku. Potencjalnych biorców kwalifikuje zespół złożony z transplantologów, nefrologów, chirurgów i diabetologów. Samo przeszczepienie rozpoczyna się od zakwalifikowania dawcy, a następnie pobrania przez chirurga trzustki. Niezbędna jest analiza immunologiczna. Pobrany organ przekazany zostaje do specjalnie przystosowanego laboratorium, którego właścicielem jest firma Cell-T. W laboratorium trzustka zostaje przetworzona do wysepek trzustkowych.

Ze zbiorów prof. P. Witkowskiego

Po skontrolovaniu jakości wysp przez Bank Tkank i Komórek UCK preparat wysp trzustkowych zostaje przekazany do przeszczepu. Zabieg wykonywany jest przez radiologa, ale zaangażowani są także chirurdzy, nefrologzy i anesteziolodzy. Nad całym procesem czuwa koordynator transplantacji.

Projekt jest finansowany z programu STRATEGMED Tregs 09-0832/18/zadanie 3 Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Joanna Śliwińska,
rzecznik prasowy

Fot. Sylwia Mierzewska /UCK

Powołanie przez Ministra Jarosława Gowina

Dr hab. Ewa Pilarska, prof. nadzw., kierownik Kliniki Neurologii Rozwojowej została powołana przez Jarosława Gowina, ministra nauki i szkolnictwa wyższego na członka Zespołu interdyscyplinarnego do spraw oceny wniosków o przyznanie nagrody za wybitne osiągnięcia naukowe lub naukowo-techniczne. W skład Zespołu wchodzi 15 członków, przedstawiceli różnych dyscyplin naukowych. Przewodniczącym został prof. Bogdan Szlachta z UJ, profesor nauk humanistycznych. Prof. Pilarska jest jedynym przedstawicielem nauk medycznych. ■

